

โรคติดเชื้อสเตรปโตคอคคัส ซูอิส (Streptococcus suis)

ในปี พ.ศ. 2558 (ค.ศ. 2015) สำนักระบาดวิทยา ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคไข้หูดับ 354 ราย อัตราป่วย 0.54 ต่อประชากรแสนคน เสียชีวิต 21 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 5.93

มีรายงานผู้ป่วยตลอดปี โดยเริ่มมีรายงานสูงตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ สูงสุดในเดือนมิถุนายน แล้วเริ่มลดลง และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยในเดือนตุลาคม หลังจากนั้นจะเริ่มลดลงอีกจนถึงเดือนธันวาคม (รูปที่ 1) เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2557 พบว่ามีรายงานสูงกว่าปี พ.ศ. 2557 เกือบทุกเดือน ยกเว้นเดือนธันวาคม

ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อัตราส่วนเพศหญิงต่อเพศชายเท่ากับ 1 : 2.4 กลุ่มอายุ 65 ปีขึ้นไป อัตราป่วย 1.90 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ 55 - 64 ปี (1.22) และ 45 - 54 ปี (0.77) มีลักษณะคล้ายปี พ.ศ. 2557 (รูปที่ 2) ผู้ป่วยมีภูมิลำเนาอยู่ในชนบทหรือในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ร้อยละ 85.03 และในเขตเทศบาล (14.97) ส่วนใหญ่มีอาการหนัก ต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลศูนย์ /โรงพยาบาลทั่วไป มากที่สุด ร้อยละ 69.20 รองลงมา คือ โรงพยาบาลชุมชน (27.12) คลินิก/รพ.เอกชน (3.11) ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาเป็นผู้ป่วยใน ร้อยละ 88.70 และผู้ป่วยนอก (11.30)

ภาคเหนือมีอัตราป่วยมากที่สุด 2.07 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (0.37) ภาคกลาง (0.12) ขณะที่ภาคใต้ไม่มีรายงานผู้ป่วยด้วยโรคนี้ (รูปที่ 3) ผู้ป่วยทั้งหมดถือสัญชาติไทย อาชีพที่พบสูงสุด คือ เกษตรกรรม ร้อยละ 30.79 รองลงมา คือ รับจ้าง (29.94) และงานบ้าน (15.25) จังหวัดที่มีอัตราป่วยต่อประชากรแสนคนสูงสุด คือ จังหวัดน่าน อัตราป่วยเท่ากับ 10.44 ต่อประชากรแสนคน รองลงมา คือ อุดรธานี (5.87) นครสวรรค์ (5.6) สุโขทัย

(2.82) เพชรบูรณ์ (2.71) พิจิตร (2.19) ศรีสะเกษ (2.11) ปราจีนบุรี (2.08) นครราชสีมา (1.91) และเชียงใหม่ (1.7) (รูปที่ 4)

จากรายงานเฝ้าระวังเหตุการณ์ พบว่า มีรายงานสอบสวนโรคไข้หูดับ 46 ราย สูงกว่าปีที่ผ่านมา 3 เท่า ส่วนใหญ่เป็นรายงานเฉพาะราย 45 รายงาน มีรายงานการระบาด 1 รายงาน มีผู้ป่วยจำนวน 50 ราย ร้อยละ 14.12 ของจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด เป็นเพศชาย 47 ราย เพศหญิง 3 ราย จังหวัดที่มีรายงานสอบสวนโรคมากที่สุด คือ จังหวัดเชียงใหม่ 25 รายงาน สุโขทัย พิจิตร นครสวรรค์ น่าน จังหวัดละ 3 รายงาน พะเยา 2 รายงาน พังงา อุดรธานี ศรีสะเกษ สระบุรี พระนครศรีอยุธยา ลำพูน เชียงราย กำแพงเพชร แพร่ และเลย จังหวัดละ 1 รายงาน เป็นรายงานในเดือนมิถุนายนมากที่สุด 8 รายงาน เดือนเมษายน พฤษภาคมและกรกฎาคม เดือนละ 5 รายงาน พบผู้ป่วยในกลุ่มอายุมากกว่า 65 ปี รวม 19 ราย กลุ่มอายุ 55 - 64 ปี 18 ราย กลุ่มอายุ 35 - 45 ปี 5 ราย กลุ่ม 45 - 54 ปี 4 ราย และ 25 - 35 ปี 3 ราย ผู้ป่วยมีอาการหูดับหรือการได้ยินลดลง 18 ราย สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากการรับประทานลาบหมูดิบ หรือสุก ๆ ดิบ ๆ 23 ราย หลู้ 10 ราย ประกอบอาหารหรือสัมผัสหมูดิบ 2 ราย รับประทานหมูทอด หมูปิ้ง ไม่สุกดี ลาบลานดิบ อาชีพเลี้ยงหมู 1 ราย แต่ไม่สามารถยืนยันได้ว่าติดเชื้อมาได้อย่างไร แหนมดิบ 1 ราย มีรายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการยืนยันพบเชื้อ *streptococcus suis* 14 ราย เป็นชนิด *streptococcus suis* type 2 จำนวน 7 ราย

จากรายงานการเฝ้าระวังโรค (รง.506) และการเฝ้าระวังเหตุการณ์ พบว่า เริ่มมีจำนวนผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นและพื้นที่ให้ความสำคัญของโรคทำให้มีรายงานผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม ส่วนใหญ่พบผู้ป่วยในภาคเหนือ เพราะมีพฤติกรรมบริโภคอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ และบางพื้นที่มีการเฝ้าระวังโรคไข้หูดับอย่างใกล้ชิด ทำให้มีรายงานเพิ่มมากขึ้น เช่น จังหวัดเชียงใหม่ อุดรธานี นครสวรรค์ ส่วนในภาคใต้ ไม่นิยมรับประทานอาหารดิบ ๆ สุก ๆ จึงไม่มีผู้ป่วยจริงในพื้นที่ แต่มีรายงาน 1 ราย ในจังหวัดพังงา เป็นผู้ป่วยภาคตะวันออกเฉียงเหนือแต่ไปประกอบอาชีพที่ภาคใต้

ผู้เรียงเรียง

อาทิชา วงศ์คำมา

บรรณาธิการวิชาการ

น.สพ.ประวิทย์ ชุมเกษียร

Fig.1 Reported cases of streptococcus suis by month, Thailand, 2014 - 2015

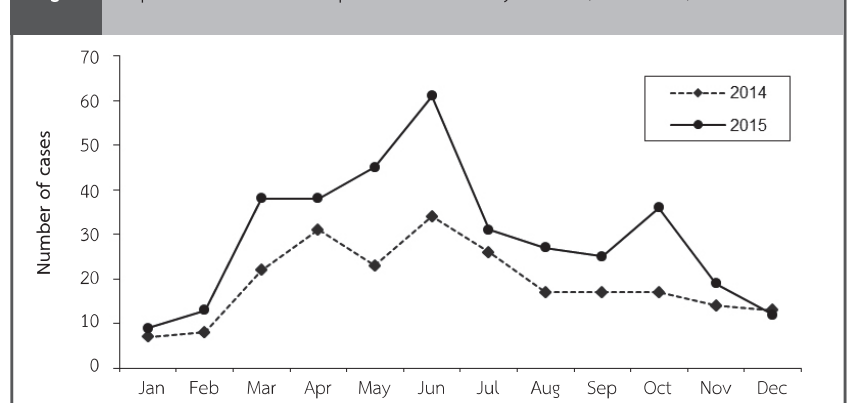

Fig.2

Reported cases of streptococcus suis by age - group, Thailand, 2014 - 2015

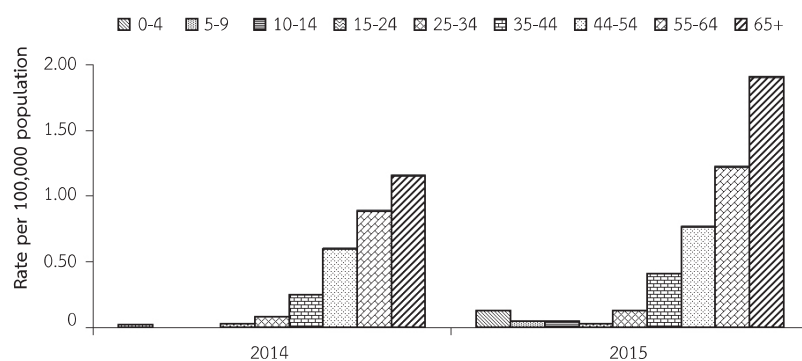

Fig.3

Reported cases of streptococcus suis per 100,000 population by region, Thailand, 2014 - 2015

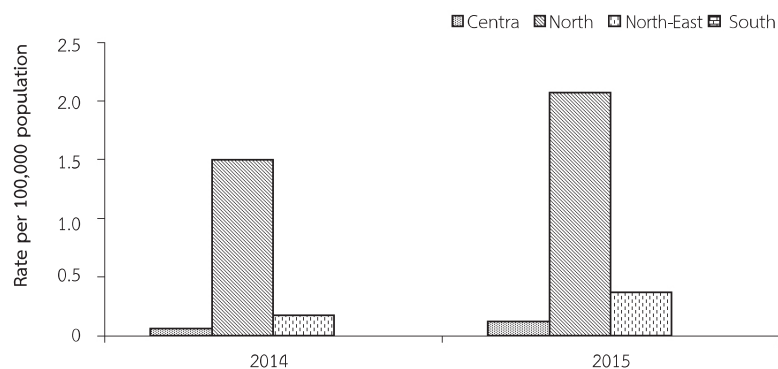
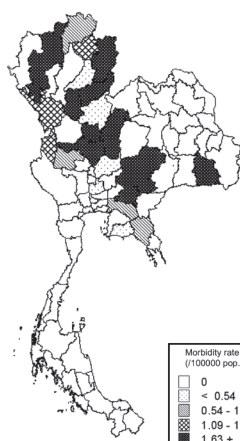

Fig.4

Reported cases of streptococcus suis per 100,000 population by province, Thailand, 2015

Top Ten Leading Rate

1.	Nan	10.44
2.	Uttaradit	5.87
3.	Nakhon Sawan	5.60
4.	Sukhothai	2.82
5.	Phetchabun	2.71
6.	Phichit	2.19
7.	Si Sa Ket	2.11
8.	Prachin Buri	2.08
9.	Nakhon Ratchasima	1.91
10.	Chiang Mai	1.70